

فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش

سال ششم، شماره سوم، پیاپی ۱۲

مطالعه‌ی جامعه‌شناختی نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور و ارائه مدل مطلوب (با رهیافت گراند تئوری)

اعظم شیرویبی^{*}، سارا کشکر^۱، رضا اسماعیلی^۲، حسین اسدی^۳

تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۶/۱۷

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۴/۰۸

چکیده

هدف: ورزش پدیده‌ای سازمان یافته است که از جنبه‌های گوناگون قابل بررسی است و یکی از مهم‌ترین جنبه‌های آن همگانی بودن و به تعبیری ورزش همگانی است. هدف از تحقیق حاضر مطالعه جامعه‌شناختی نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور و ارائه مدل مطلوب می‌باشد.

روش‌شناسی: روش تحقیق در این پژوهش کیفی و از نوع گراند تئوری است. جامعه آماری این پژوهش ۱۸ نفر از متخصصان و اساتید (مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی) می‌باشند که از طریق مصاحبه عمیق به جمع‌آوری اطلاعات از آن‌ها پرداخته شد. سپس داده‌های حاصل از ۱۸ مصاحبه به روش تئوری سازی داده بنیاد، کدگذاری و تجزیه تحلیل گردید. همچنین نمونه‌ها از طریق نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج تحقیق و مدل به دست آمده می‌توان عنوان کرد که خانواده، رسانه جمعی، سیاست‌گذاری کلان و انسجام ساختارها و تجربه زیسته در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران مؤثر هستند.

نتیجه‌گیری: راهکار پیشنهادی این پژوهش ارائه مدل جامع برای همگانی شدن ورزش در کل کشور و همچنین وجود برنامه سیستماتیک بین همه نهادهای اجتماعی می‌باشد تا نهادینه کردن ورزش همگانی در زندگی روزمره مردم حیات یافته و به اجرا درآید.

واژه‌های کلیدی: نهادینه کردن، ورزش همگانی، خانواده، رسانه جمعی، آموزش رسمی، تجربه زیسته.

۱. دکتری جامعه‌شناسی گروه‌های اجتماعی مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیکی تهران

۲. دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

۳. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی خوارسگان

۴. استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی آشتیان

*نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: azam.shiroei@yahoo.com

مقدمه

نوع ورزش اثر داشته است (شهبازی، شعبانی مقدم، صفاری، ۱۳۹۲).

ورزش همگانی^۱ (ورزش برای همه)، ضرورتاً یک فلسفه است، یک پیام برای برانگیختن شهروندان برای مشارکت در ورزش و دیگر فعالیت‌های بدنه است و همچنین یک پیام برای سیاست‌گذاران است که آن‌ها را برای استفاده از موقعیتشان جهت پیشبرد جنبش و تدارک فرصت برای مشارکت گستردۀ افراد در ورزش تشویق می‌کند (بران و سموتویک، ۱۹۹۱: ۱۳۴). شاید برخی تصور کنند که مفهوم ورزش برای همه یک مفهوم نوپدید است، اما باید دانست که این مفهوم ریشه‌های تاریخی کهنی دارد که امروزه در جهان مدرن گسترش روزافزون یافته است. ورزش به مانند نهادی مهم با فرآیندهایی چون سلامتی، آمادگی جسمانی، روحی و روانی افراد در ارتباط است (بانچارد، ۱۳۸۷: ۲۴) و از طرفی در فرایند توسعه، داشتن نیروی انسانی سالم و جامعه‌ای که بیشتر افراد آن از عمر طولانی همراه با سلامتی برخوردار باشد از شاخص‌های مهم توسعه انسانی و فرهنگی به حساب می‌آید (از کیا و غفاری، ۱۳۸۶: ۷۸). مفهوم ورزش برای همه، به عنوان جنبشی در برابر اندیشه انحصار ورزش به افراد برخوردار از توانایی‌های بدنه و مهارتی سطح بالا ظهرور کرد و این زمانی بود که اهمیت بازده تمرینات ورزشی در رفتار افراد علاوه بر تأثیر آن بر حفظ سلامت و تندرستی آن‌ها، در شمار امور مسلم و بدیهی شناخته شد. ورزش

کاربرد روزافزون تکنولوژی و ماشینی شدن کارها، تأثیرات بسیاری بر کاهش فعالیت بدنی افراد و فقر حرکتی افراد جامعه گذاشته است. ورزش به ویژه ورزش همگانی می‌تواند در رفع این مشکل گام مؤثری باشد. ساختار ورزش کشور ما به‌گونه‌ای است که مدیریت کلان ورزشی به سمت ورزش قهرمانی میل دارد و بخش عمده فعالیت‌های مدیریتی ورزش به توان، وقت و اعتبارات ورزش قهرمانی سوق پیدا کرده است. گرایش وافر مدیریتی به ورزش قهرمانی و بی‌توجهی به ورزش همگانی در راستای سلامت مردم جامعه، یکی از مشکلات اساسی و ساختاری ورزشی کشور است. در این بین توجه مردم معطوف به ورزش قهرمانی است که با جذابیت‌های بصری بسیاری همراه است و بر این اساس، توجه رسانه‌های جمعی نیز متوجه ورزش قهرمانی است. از طرفی ورزش همگانی در مقایسه با ورزش قهرمانی، از جذابیت کمتری برخوردار است و همان‌طور که در هرم مدیریت ورزشی ریچارد مال^۱ (۱۹۹۷) آمده است، ورزش همگانی با کمترین تماشاجی و بالاترین شرکت‌کننده همراه است و این درست برخلاف ورزش حرفه‌ای و قهرمانی است که در آن تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش حداقل و تماشاجیان آن زیاد است و حضور تماشاجیان در این نوع ورزش مرکز توجه مدیران ورزش‌های حرفه‌ای و قهرمانی است و شاید بتوان گفت که استقبال جامعه از ورزش قهرمانی بر رویکرد مدیران ورزش کشور در خصوص اولویت بخشیدن به این

مشارکت در فعالیت بدنی که به خوبی اثبات شده است، هنوز درصد زیادی از افراد کشورمان بی تحرک هستند، یا فعالیت بدنی کافی ندارند و به عبارتی درصد مشارکت آنها در ورزش‌های همگانی به عنوان یک فعالیت بدنی بسیار کم است.

مطالعات تفصیلی توسعه ورزش همگانی و تفریحی در اسفندماه ۱۳۸۱ توسط سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران نشان داد ۱۰ درصد افراد کشور در ورزش همگانی و تفریحی مشارکت داشتند (سازمان تربیت‌بدنی، ۱۳۸۱). همچنین در مطالعات پیشین قوه (۱۳۸۳) در تحقیقی با عنوان بررسی وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان نشان داد که درصد افراد تحت پوشش هیأت ورزشی همگانی ۵/۹۲ درصد جمعیت بود، که در مقایسه با ۲۳ کشور جهان از همه کمتر بود. از طرفی، غفوری (۱۳۸۶) میزان مشارکت در ورزش همگانی در ایران را ۱۹ درصد اعلام کرد بالاخره در سال ۱۳۹۵ فدراسیون ورزش‌های همگانی اعلام کرد که ۲۱ درصد مردم ایران ورزش می‌کنند؛ اما در واقع مشخص نشد که این آمار بر چه اساسی به دست آمده و تا چه حد قابل استناد است (خبرگزاری نسیم، ۱۳۹۵). در واقع آنچه از اخبار و گزارش‌ها بر می‌آید، هنوز سازمان مشخصی که بتواند آمار دقیقی را بر اساس شاخص‌های قابل اتقا اعلام کند و اصلاً عهده‌دار این امر باشد، وجود ندارد و همان‌طور که از نتایج تحقیقات ارائه شده مشخص است، آمارهایی که تا کنون اعلام شده، مربوط به تحقیق محققان مختلف در حوزه دانشگاه‌ها بوده است و همچنین آمارهای ارائه شده از طرف ارگان‌های متولی ورزش همگانی با شبیه همراه

همگانی پرداختن به مجموعه‌ای از فعالیت‌های ورزشی ساده، کم هزینه، بدون رسالت، فرح بخش و با نشاط است که امکان شرکت در آن‌ها برای همه افراد وجود داشته باشد (مال و همکاران، ۱۹۹۷).

ورزش همگانی به واسطه‌ی افزایش سلامت و نشاط در جامعه می‌تواند سبب کاهش هزینه‌های درمانی و بهداشتی شود و نیز می‌تواند بهره‌وری نیروی کار جامعه را بالا برد (گرین^۱، ۲۰۰۰) و نهادینه‌سازی به معنی قانونمند کردن کنش‌های اجتماعی بر مبنای قواعد رسمی و آیین و رسوم به منظور به وجود آوردن انگاره‌های پایدار است. (کوئن، ۱۳۸۶). ساختار نهادینه شده نیز ساختاری است که اعضای هر گروه اجتماعی آن را به عنوان امری تأثیرگذار و ضروری پذیرفته‌اند و آن را به عنوان منبع علی مهم و الگوی ثابتی از رفتار به کار می‌گیرند (تولبرت و زوکر، ۱۹۹۴). برگ و لاکمن^۲ (۱۹۹۶) اعمال نهادینه شده را رفتارهایی می‌دانند که در آن معانی مشترکی از طریق فرایند نمونه‌سازی متقابل کسب می‌گردد. در این تحقیق نهادینه کردن ورزش همگانی عبارت است از ایجاد زمینه و شرایطی که باعث استمرار، فraigیری و واقعیت اجتماعی شدن ورزش همگانی در جامعه می‌گردد.

تحقیقات مختلفی در زمینه ورزش همگانی صورت گرفته است؛ از جمله جوادی پور و سمیع‌نیا (۱۳۹۱) ورزش همگانی را ورزش برای همه در هر سنی، جنسی، نژادی با کمترین هزینه و با هدف سلامتی و بهبود زندگی همه انسان‌ها تعریف کرده‌اند. با توجه به فواید بی‌شمار

1.Green

2. Berger & Luckmann

نتایج هالمن^۱ و همکاران (۲۰۱۱)، در تحقیقی با عنوان عوامل فردی و زیرساختی مؤثر بر مشارکت در ورزش‌های مختلف نشان داد که سطح تحصیلات بالا اثر مثبتی بر روی مشارکت در رشته‌های تئیس و دو دارد. تعدادی از تحقیقات بر ابسطه میان عوامل جمعیت شناختی و متغیرهای اجتماعی ورزش پرداخته‌اند که از جمله کوکولا کاکیس و هلام^۲ (۲۰۱۱) در تحقیقی با عنوان تحلیل عوامل مؤثر بر مشارکت در ورزش در اسپانیا و انگلستان به بررسی و مقایسه نقش متغیرهای اجتماعی، جمعیت شناختی، اقتصادی و آموزشی در مشارکت در ورزش در این دو کشور اروپایی پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که سطح تحصیلات بالا، شغل، سن، جوانتر و مرد بودن با مشارکت بیشتر در ورزش مرتبط بود.

بررسی نتایج تحقیقات در حوزه ورزش همگانی نشان داد که تحقیق جامعی درباره زمینه‌ها و عوامل اجتماعی که بتواند گرایش به ورزش همگانی را در افراد جامعه تبیین کند، صورت نگرفته است. لذا لازم است تا پراکندگی عوامل در یک چارچوب منسجم گنجانده شود. در این تحقیق به نقش حساس رسانه‌ها، آموزش، محیط اجتماعی، نهادهای آموزشی و خانواده که نمایانگر رویکرد جامعی می‌باشد، پرداخته شده است. این عوامل به صورت کامل و جامع می‌تواند به بهترین نحو به مدیران و برنامه‌ریزان کلان دولتی کمک کند که با یک برنامه‌ریزی دقیق، ورزش همگانی را در زندگی روزمره مردم جای دهنده و زندگی ورزش محور را به عنوان سبک زندگی مردم در نظر آن‌ها اهمیت بخشدند.

است. به هر حال، آمارهای ارائه شده، در مقایسه با سایر کشورها بسیار پایین است، به عنوان مثال درصد مشارکت ورزش همگانی در کشورهای فنلاند (۸۱٪)، هلند (۷۷٪)، آمریکا: زنان (۵۷٪) و مردان (۷۲٪)، کانادا (۴۴٪)، استرالیا (۵۲٪)، هنگ‌کنگ (۴۵٪)، سنگاپور (۳۸٪) است (نول، ۲۰۰۲، پالم، ۲۰۰۲، پریرا، ۲۰۰۲؛ وان، تایکوم و اسچر، ۲۰۰۸، به نقل از صفاری، ۱۳۹۱).

در این میان مرادی (۱۳۸۹) که به جنبه‌های اجتماعی ورزش تأکید دارد به بررسی نقش خانواده در جامعه‌پذیری ورزشی پرداختند. او ضمن تأکید بر جنبه‌های اجتماعی ورزش و اجتماعی شدن از طریق ورزش نشان داد که میزان ورزشی بودن خانواده، حمایت خانواده از فعالیت‌های ورزشی، نگرش خانواده در مورد ورزش و میزان پذیرش ورزش در میان اعضای خانواده بر جامعه‌پذیری ورزشی افراد تأثیر مستقیم دارد.

در تحقیقی با عنوان عوامل مؤثر بر گرایش به ورزش همگانی و قهرمانی برای تعیین راهبردهای ورزش در جمهوری اسلامی ایران، پنج مقیاس یا عوامل اصلی (رسانه گروهی، سازمان‌های ورزشی، تقاضاهای اجتماعی، سازمان‌های غیرورزشی و جهانی‌سازی و ارتباطات) معرفی شد (غفوری، ۱۳۸۶). نتایج این تحقیق نشان داد که هر پنج مقیاس دارای اثر تعیین کننده و معنی‌داری بر یکدیگر بودند. همچنین صفاری (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان طراحی مدل ورزش همگانی ایران به سه سطح زمینه‌ای، ساختاری و رفتاری اشاره کرد.

1. Hallmann

2. Kokolakis & Hallam

(استراوس و کوربین^۱، ۱۹۹۸: ۱۳۰) در این مطالعه نیز مراحل مذکور در تحلیل داده‌های کیفی اجرا شد به این صورت که ابتدا از خلال مصاحبه‌ها مفاهیم استخراج شدند در مرحله بعدی این مفاهیم را کنار بگذاریم گذاشته و بر اساس اشتراکات، تشابهات یا همپوشانی معنایی به صورت مقولات محوری درآمدند و در مرحله سوم مقوله‌های هسته‌ای و مدل موجود و مطلوب ارائه شده است.

در بخش دادها با استفاده از نظریه زمینه‌ای و با اجرای مراحل کدگذاری باز، محوری و گزینشی به ترتیب ۸۲ مفهوم اولیه ۲۰، مقوله عمده و ۵ مقوله هسته‌ای استخراج و در جداول مختلف ثبت شده است

۱. نهادهای آموزشی رسمی

کدگذاری باز

نهادهای آموزشی از مقوله‌های محوری مهم در الگوسازی و نهادینه کردن افراد است چون با کودکان، نوجوانان و جوانان سروکار دارد. در نهادهای آموزشی کشور ما ورزش همگانی در الوبیت برنامه‌های آموزشی نمی‌باشد. به عنوان مثال، زنگ ورزش در مدارس ما همچون زنگ تفریح است، نمره در ورزش اهمیتی ندارد و ما کتاب ورزش برای تدریس در مدارس نداریم، در دانشگاه هم به همین منوال است، ورزش همگانی برای رشته‌های تربیت‌بدنی و غیر تربیت‌بدنی دارای اولویت آموزش نمی‌باشد. با توجه به وضعیت مذهبی کشور و اهمیت دادن دین ما به ورزش و سلامت جسمی، تعدادی از مصاحبه‌شونده‌ها تأکید زیادی بر نقش دین و مکان‌های مذهبی داشتند.

بنابراین محققان در این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سؤالات می‌باشند که در نهادینه کردن ورزش همگانی چه عواملی نقش دارند؟ و برای عمومی کردن ورزش همگانی در زندگی روزمره مردم چه باید کرد و مدل مطلوب پیشنهادی چیست؟

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق حاضر کیفی بود و از روش گراند دئوری به عنوان روش عملیاتی برای جمع‌آوری و تحلیل و طبقه‌بندی داده‌ها استفاده شد. جامعه تحقیق، استادی دارای سابقه پژوهش در رابطه با ورزش همگانی و متخصص در زمینه مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی به تعداد ۱۸ نفر بودند که مورد مصاحبه عمیق قرار گرفتند و مصاحبه‌ها اشیاع نظری ادامه داشت. مصاحبه‌ها به صورت رو در رو و با طرح پرسش باز در ۴۰ تا ۶۰ دقیقه انجام گرفت، سؤالات مصاحبه از نوع باز بود و در خلال جریان مصاحبه طرح می‌گردید و پاسخ به یک سؤال ممکن بود سؤال دیگری را به دنبال داشته باشد. مصاحبه‌ها ضبط می‌شد زیرا برای تحلیل و بررسی دقیق‌تر دیدگاه‌های مصاحبه شوندگان نیازمند مرور چند باره گفتگو بود.

یافته‌های پژوهش

در نظریه زمینه‌ای از سه مرحله کدبندی برای تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود که به ترتیب عبارت‌اند از: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی (محمد پور، ۱۳۹۰: ۲۹۲) واحد تحلیل در نظریه زمینه‌ای، مفهوم است نه افراد. مفهوم، یک بازنمایی انتزاعی از یک حادثه، موضوع یا کنش و کنش متقابل است که محقق برای با معنی ساختن داده‌ها، مشخص می‌سازد.

کنند، چون ورزش از نظر شرعی و عرفی عبادت است و باعث نشاط می‌شود و آسیب‌های اجتماعی را کم می‌کند.".

"دین به رغم اهمیتی که به لحاظ عرفی در کشور ما دارد، درباره ورزش غفلت کرده است. روحانیون فضای تبلیغاتی بازتری در اختیار دارند که می‌توانند به ترویج فرهنگ ورزش کمک

جدول ۱. نقش نهادهای آموزش رسمی در چگونگی نهادینه کردن ورزش همگانی

ردیف	مفاهیم اولیه	مفهومهای عمده	مفهومهای هسته‌ای
۱	وجود معلمان متخصص، وجود اساتید متخصص، نقش اساتید متخصص در مدیریت ورزش، آگاهی علمی ورزشی دانش آموزان، توسعه امکانات مدارس، اهمیت زنگ ورزش، اهمیت نمره ورزش، وجود کتاب ورزش، ارتباط و همانگی با والدین.	- نقش اساتید متخصص	- نقش اساتید
۲	آگاهی علمی ورزشی دانشجویان، داشتن سر فصل ورزش همگانی، استفاده درست از امکانات، وجود کتاب ورزش همگانی، تربیت اساتید متخصص	- نقش مهم آموزش و پرورش	- نقش مهم
۳	آگاهی علمی ورزشی دانشجویان، داشتن سر فصل ورزش همگانی، استفاده درست از امکانات، وجود کتاب ورزش همگانی، تربیت اساتید متخصص	- اهمیت دانشگاه	- اهمیت
۴	نقش مربی متخصص، ارتباط و همانگی با والدین، نقش مهدکودکها	- نقش مهدکودکها	- نقش
۵	تبليغ مبلغان دین، تأکيد نقش مهم حوزه‌ها، اهمیت تحرک بدنه در دین، استفاده از فضای مساجد دینی	- نقش علمای دینی	- نقش علمای

فضاهای تبلیغاتی که در اختیار دارند می‌توانند به ترویج ورزش همگانی کمک کنند".

درک پیامدهای آموزشی متأثر از یک سری شرایط و بسترها در آموزش رسمی کشور، باعث ایجاد مشکلاتی شده است که از جمله نبود "مریبان متخصص در برخی مدارس ابتدائی کشور و مهدکودکها که مهم‌ترین نقش را در نهادینه کردن دارند و توجه نکردن مبلغان دین، نبود سرفصل و کتاب در دانشگاه‌ها و مدارس" می‌باشد.

۲- سیاست‌گذاری کلان و انسجام ساختارها به اعتقاد مصاحبه‌شوندگان در جامعه ایران، نهادها به صورت جزیره‌ای عمل می‌کنند و یک برنامه واحد و مدون برای ورزش همگانی در

مفهومهای هسته‌ای

- ارتقای آموزش و یادگیری

بر اساس مقوله هسته‌ای که خود برگرفته و انتزاع شده از سایر مقوله‌های عمدۀ است مصاحبه‌شوندگان پیامدهای آموزش را برای بهبود ورزش همگانی مفید می‌دانستند. آن‌ها بر این باورند که

" مهم‌ترین کار باید از پایه و از محیط‌های آموزشی شروع شود، چون بچه‌ها در سنین مهدکودک و مدارس ابتدائی و راهنمایی مستعد یادگیری هستند و این مسیر باید در دانشگاه هم ادامه پیدا کند. یکی دیگر از نهادهای آموزشی، نهاد دین است و مبلغان دینی با توجه به

کشور و نماینده دولت باید از هر نهادی یک نماینده انتخاب کند و کمیته‌هایی تشکیل دهد با برنامه هدف‌دار و بلندمدت که در همه ارگان‌ها و نهادها قابل اجرا باشد.

کشور وجود ندارد؛ مثلاً آموزش و پرورش، رسانه و دیگر نهادهای اجتماعی برنامه مختص به خود را دارند که برای برنامه‌ریزی ورزش همگانی برنامه‌ها و اقدامات انجام شده با هم هماهنگ نیست، وزارت ورزش به عنوان متولی ورزش در

جدول ۲. نقش نهادمند شدن ساختارها در چگونگی نهادینه کردن ورزش همگانی

ردیف	مفهوم اولیه	مفهومهای هسته‌ای
	مقوله عمده	مقوله همگانی
۱	ایجاد مکان‌های ورزشی با امنیت و استاندارد، ایجاد مکان‌های کم هزینه برای همه، مکان مناسب بانوان، مکان مناسب هر قشر.	- توسعه تجهیزات و امکانات
۲	الگو گرفتن از کشورهای پیشرو ورزش همگانی، استفاده از برنامه‌های خوب کشورهای دیگر	- - الگوبرداری
۳	برنامه هدف‌دار بلندمدت، سیاست‌گذاری کلان وزارت ورزش، وجود برنامه علمی، کمک‌ها و سوبسید دولتی، هماهنگ‌کننده همه نهادها،	انسجام ساختاری و سیاست‌گذاری کلان
۴	وجود مدیران علم محور، ارزشیابی و نظارت صحیح مدیران، مدیریت واحد همه نهادها	- نقش وزارت ورزش مدیران متخصص
۵	تریبیت مربی توسط فدراسیون همگانی، برگزاری همایش‌ها، برگزاری جشن‌های محلی و ورزشی، نقش نرم‌افزاری، استفاده از مکان‌های ورزشی دولتی، وجود پارک ورزشی برای هر محله، استفاده درست منابع طبیعی، هماهنگی همه نهادها، نقش مهم شهرداری‌ها، نقش وزارت بهداشت	- نقش فدراسیون ورزش همگانی

"آن‌ها بر این باورند که مهم‌ترین اقدام باید بر اساس سیاست‌گذاری کلان از سطح وزارت ورزش شروع شود که در قالب طرح و برنامه ملی بلندمدت، زیر نظر کارشناسان متخصص این رشته انجام شود، با هماهنگی بین همه نهادها باید امکانات ورزشی دولتی که در اکثر موقع بלאستفاده است، به صورت رایگان یا هزینه کم در اختیار همه مردم قرار گیرد."

همان طور که در حین مصاحبه‌ها ذکر شده مجموعه شرایط و بسترها‌یی در عوامل ساختاری کشور وجود دارد که باعث مشکلاتی شده از

مفهومهای هسته‌ای

- **انسجام ساختاری بین نهادها**
با توجه به مقوله‌های عمده فوق می‌توان گفت که مفهوم یا مقوله انسجام ساختاری مفهومی است که می‌تواند جنبه تحلیلی داشته باشد. بر اساس مقوله هسته‌ای و انتزاع شده از سایر مقوله‌های عمده مصاحبه‌شونده‌ها و اساتید متخصص پیامدهای عوامل ساختاری و وحدت بین نهادها را برای پیشرفت ورزش همگانی در کشور با اهمیت می‌دانستند.

ترویج فرهنگ ورزش همگانی در زندگی روزمره مردم شود.

جمله "نبد هماهنگی و برنامه واحد بین همه نهادها و جزیره‌ای عمل کردن این نهادها" می‌باشد.

۳- رسانه جمعی
همان‌طور که استادی در مصاحبه بیان داشتند، رسانه‌های جمعی نقش مهمی در آموزش و آگاهی دادن به افراد جامعه دارند، اما رسانه‌ها در کشور ما بیشتر به ورزش قهرمانی می‌پردازند و چنان اهمیتی به ورزش همگانی نمی‌دهند.

بکی دیگر از مقوله‌های عمدہ که به آن پرداخته شده است الگوبرداری از کشورهایی می‌باشد که در زمینه توسعه ورزش همگانی جز کشورهای پیشرفته هستند. همچنین در سطح مدیریتی باید از مدیران نخبه و متخصص در زمینه ورزش همگانی استفاده شود. همه این موارد ذکر شده باید دست به دست هم دهند تا یک وحدت ساختاری بین همه نهادها به وجود بیاید تا باعث

جدول ۳. نقش رسانه جمعی در چگونگی نهادینه کردن ورزش همگانی

ردیف	مفهوم	مفهوم عمدہ	مفهوم هسته‌ای
۱	آگاهی علمی رسانه‌ها، برنامه هدف‌دار برای آگاهی، برنامه با کارشناسی تخصصی.	-آگاهی علمی	
۲	نقش مهم تلویزیون، برنامه برای همه قشرها، نقش مهم تبلیغات تصویری، نقش سیما مهم رادیو، استفاده از کارشناس، وجود برنامه بلندمدت	نقش مهم صدا و سیما	آگاهی
۳	تبلیغات مثبت در صدا و سیما، تبلیغات برای فروش نیاشد، تبلیغات هدف‌دار، تبلیغات علمی ورزشی،	-تبلیغات کارشناسی شده	دادن علمی رسانه‌ها
۴	برنامه‌های هدف‌دار ساخته شود، برنامه‌های اصولی باشد، با هدف ترویج باشد، متخصص علم محور پشت برنامه‌ها باشد و هدف‌دار	-طراجی برنامه‌های علمی	

مخاطبان زیادی دارد پس می‌تواند در این زمینه نقش اساسی را ایفا کند.

مفهوم هسته‌ای - محوری حاضر متأثر از مجموعه شرایط و بسترهاست. به این معنا که درک رسانه جمعی از شرایط خاص ناشی شده است، شرایط مذکور عبارتند از: "رسانه ما در حال حاضر تبلیغ زیاد در زمینه ورزش می‌کند؛ اما تبلیغات آن مثبت و کارشناسی شده و اثرگذار نمی‌باشد. برنامه‌های رسانه‌ها باید توسط کارشناسان متخصص در

مفهوم هسته‌ای - آگاهی دادن علمی رسانه‌ها

با بررسی داده‌ها و مقوله‌های ارائه شده فوق می‌توان گفت برای نهادینه کردن ورزش همگانی در زندگی روزمره و کمک به سلامت اجتماعی مردم باید به برنامه‌های علمی و هدف‌دار درجهت آگاهی در زمینه ورزش همگانی در صدا و سیما پرداخته شود، چون این رسانه ملی

وجود اذعان به سازنده بودن ورزش از سوی کسانی که حتی خود ورزش نمی‌کنند باز هم شاهد همه‌گیری رواج آن در بین اعضای جامعه نیستیم.

بر اساس یافته‌های این تحقیق ورزش کردن مستلزم این است که افراد، جامعه‌پذیر شوند و نمی‌توان انتظار داشت که افراد به یک باره وارد ورزش شوند و آن را ادامه دهند، خانواده به خاطر گستره و عمق تأثیراتی که بر فرد در طول زندگی دارد از جایگاه مهمی در فرایند نهادینه شدن برخوردار است.

زمینه ورزش همگانی و در قالب برنامه‌های علمی و با نشاط ارائه شود."

۴- خانواده

به اعتقاد اکثر مصاحبه‌شوندگان توجه به ورزش همگانی در جامعه امروز که در آن آسیب و کشمکش زیاد است، می‌تواند راهکاری برای کمک به افراد جامعه برای کسب آرامش و سلامت جسمی و روحی قلمداد شود. محققان از جمله متخصصان حوزه سلامت، بسیاری از نامالیمات جسمی و روحی را مستقیم یا غیرمستقیم با ورزش مرتبط می‌دانند؛ اما با

جدول ۴. نقش خانواده در چگونگی نهادینه کردن ورزش همگانی

ردیف	مفهوم	مفهومهایی	مفهومهایی
۱	تشویق والدین، حمایت و همراهی کردن، الگو شدن، تجربه ورزشی والدین.	– حمایت و همراهی والدین	
۲	آموزش و آگاهی خانواده‌ها، هماهنگی با مدارس، نقش نهادینه آموزشی روی خانواده، آموزش خانواده‌ها از طریق شهرداری.	– آگاهی دادن به والدین	– حمایت و همراهی خانواده‌ها
۳	آموزش مادران، کمک آموزش پرورش به آموزش مادران، اهمیت نقش مادران در نهادینه کردن	– نقش مادران	

مفهومهایی

- حمایت خانواده‌ها

مفهوم محوری و هسته‌ای در این بخش حمایت همه جانبه خانواده‌های است که در این راستا متأثر از یک سری شرایط و بسترها بی‌می‌باشد. بر اساس مقوله‌های عمدۀ شرایط و بسترها عبارت‌اند از: "آگاهی دادن به خانواده‌ها از طریق نهادهای آموزشی و رسانه‌ها، الیت آموزش دادن به مادران و حمایت خانواده‌ها که باعث می‌شود نهادینه کردن ورزش همگانی به صورت مؤثرتری انجام شود. تحت تأثیر این شرایط خانواده‌ها باید تعامل بیشتری با نهادهای آموزشی و رسانه‌ها

مفهومهای فوق نمایانگر آن است که نهاد خانواده به عنوان مهم‌ترین عامل آغاز کننده جامعه‌پذیری و نهادینه شدن نقش مهم و اساسی دارد و بست را برای ورود نهادهای بعدی آماده می‌کند. "یک کودک در ابتدای زندگی به تقلید از والدین و اطرافیانش می‌پردازد، اگر والدین و دیگر اعضای خانواده تحرک بدندی داشته باشند او هم علاقمند می‌شود، این خانواده هم باید منابعی برای به روز کردن خود داشته باشد".

همان‌طور که در مصاحبه‌ها بیان شد تجربه زیسته یکی از عوامل مهم در همگانی کردن ورزش همگانی است. احساس نیاز یکی از مهم‌ترین دلایل ورزش برای افراد جامعه است، انسان‌ها اگر از کاری لذت ببرند و تجربه شخصی مفید داشته باشند؛ بیشتر به سمت آن کار می‌روند.

داشته باشند و یک هدف را دنبال کنند" همگانی کردن ورزش همگانی در زندگی روزمره مردم، باعث کم شدن هزینه‌های درمان، سلامتی جسمی و روحی و ایجاد نشاط در خانواده‌ها و جامعه می‌باشد.

- تجربه زیسته

جدول ۵. نقش تجربه زیسته افراد در چگونگی نهادینه کردن ورزش همگانی

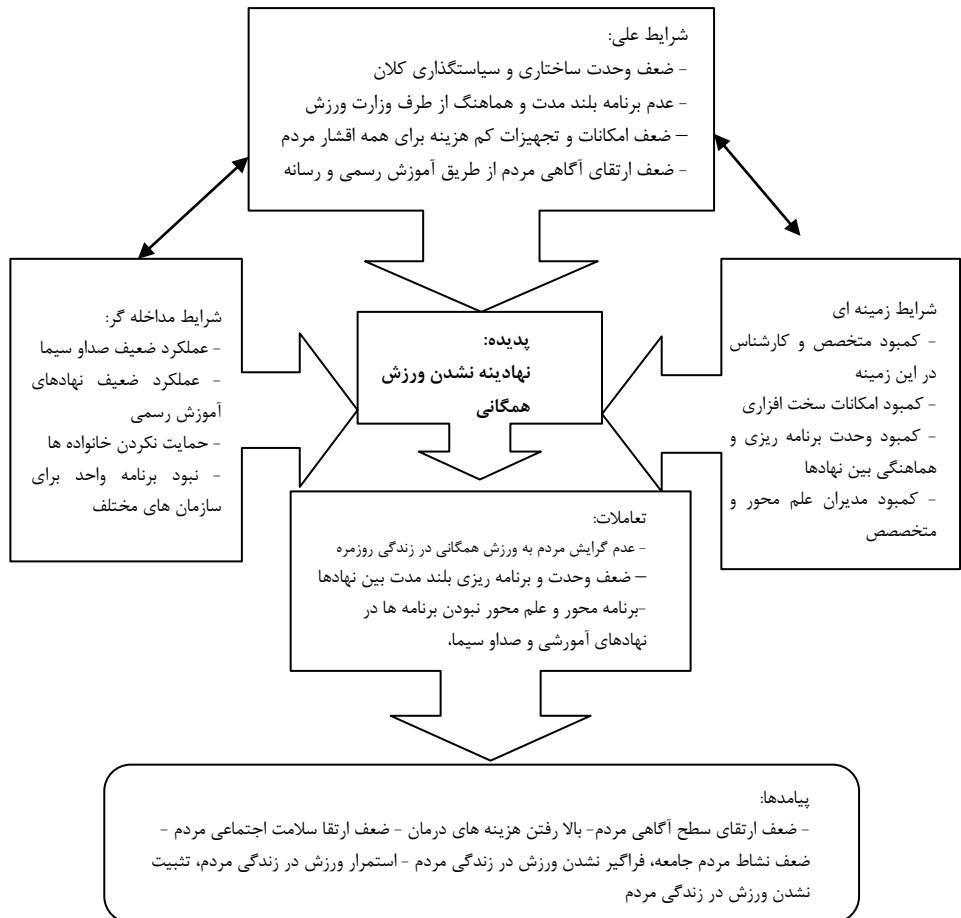
ردیف	مفهوم	مفهومه	مقوله هسته‌ای
۱	احساس نیاز داشتن، نیاز به حرکت، نیاز به هیجان با کمک ورزش،	-احساس نیاز	لذت بردن و
۲	ایجاد علاقه و انگیزه، وجود مسابقه‌های تفریحی، علاقه انگیزه در بچه‌ها	-علاقه و انگیزه	علایق شخصی
۳	تجربه‌های مفید شخصی، لذت‌های شخصی از ورزش، لذت از حرکت بدنی، جسمی و روحی	-لذت بردن	

تک‌تک افراد شروع شود همه افراد با ورزش و فواید آن‌ها تا حدودی آشنا هستند ولی این افراد باید از کارها لذت ببرند وقتی از کاری لذت ببریم آن کار را همیشه ادامه می‌دهیم". اساتید معتقد بودند: " لذت بازی کردن را افراد خودشان باید تجربه کنند چون ورزش باعث هیجان و نشاط می‌شود و افراد از رفتن به سمت ورزش لذت می‌برند".

با تلفیق مقولات (شرایطی، تعاملی و فرایندی و پیامدها) مدل موجود و مطلوب استخراج شد (شکل ۱ و ۲)

مقوله هسته‌ای
- تجربه‌های مفید شخصی
بر اساس مقوله هسته‌ای که خود برگرفته و انتزاع شده از سایر مقوله‌های عمدۀ است، مصاحبه‌شوندگان و اساتید متخصص "پیامدهای لذت بردن و احساس نیاز افراد را برای بهبود وضعیت ورزش همگانی مفید می‌دانستند. آن‌ها بر این باورند که مهم‌ترین کار باید از سطح

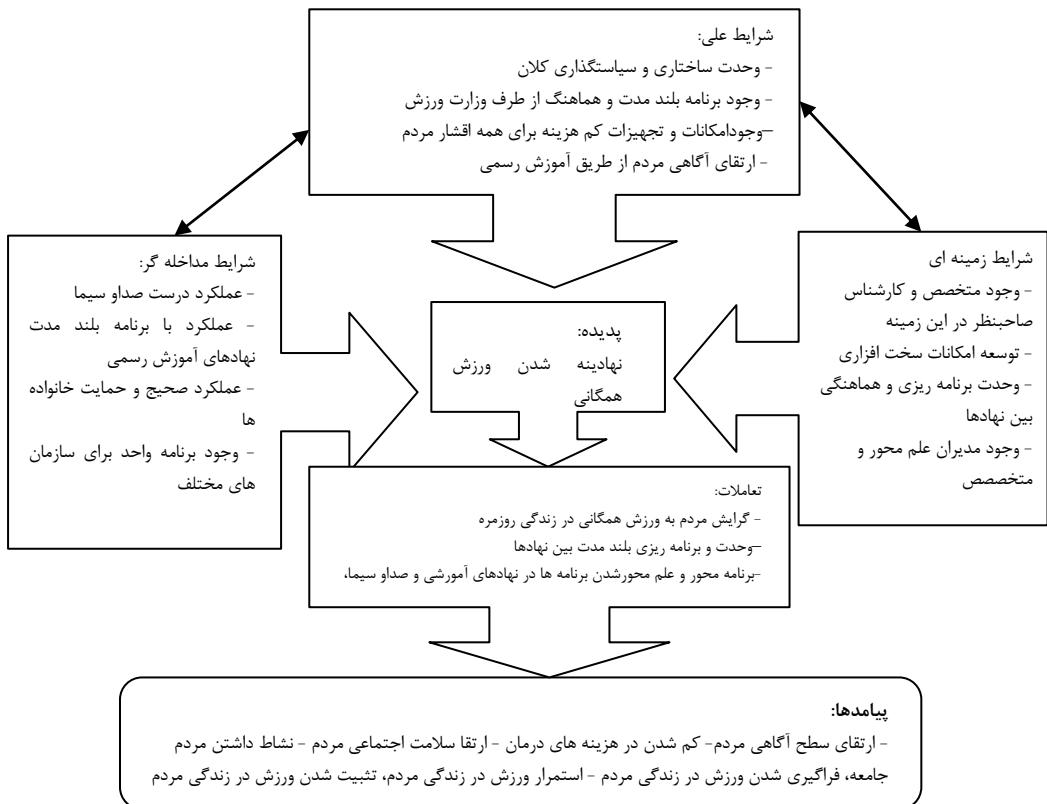
نتیجه‌گیری مدل موجود و مطلوب:
در این تحقیق با بهره‌گیری از رویکرد تفسیرگرایی اجتماعی استفاده از روش‌شناسی کیفی (گراند تئوری) به نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران پرداخته شد.

کم هزینه برای همه مردم، عدم ارتقای آگاهی مردم از طریق آموزش رسمی هستند. شرایط مداخله‌گر، شرایط ساختاری هستند که به پدیده‌ای تعلق دارند و بر راهبردها و استراتژی‌های کنش یا کنش متقابل اثر می‌گذارند. آن‌ها راهبردها و استراتژی‌ها را در درون زمینه خاصی سهولت می‌بخشند یا آن‌ها را محدود و مقید می‌کنند (استراوس و کوربین، ۱۳۸۷) و شامل: عملکرد ضعیف رسانه‌ها، عملکرد ضعیف نهادهای آموزشی، عملکرد ضعیف خانواده‌ها و نبود برنامه‌ای واحد و مدو

بر اساس مدل نهایی موجود می‌توان گفت نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور تحت تأثیر یک سری شرایط خاصی است. این شرایط در ۳ دسته طبقه‌بندی شده‌اند که عبارت‌اند از: شرایط علی، شرایط زمینه‌ای و شرایط مداخله‌گر. در این تحقیق شرایط علی عبارت‌اند از: حوادث یا وقایعی که به ایجاد یا رشد پدیده منجر می‌شود (استراوس و کوربین، ۱۳۸۷) و شامل ضعف وحدت ساختاری و سیاست‌گذاری کلان، عدم برنامه بلندمدت و هماهنگ از طرف وزارت ورزش، ضعف وجود تجهیزات و امکانات

برای سازمان‌های مختلف می‌باشد شرایط زمینه‌ای عبارت از سلسله زمینه‌های خاص هستند که طی آن راهبردهای کنش یا کنش مقابله برای اداره، کنترل و پاسخ به پدیده صورت می‌گیرد (استراوس و کوربین، ۱۳۸۷) و شامل: کمبود متخصص و تئورسین در زمینه ورزش همگانی، کمبود امکانات ساخت‌افزاری در فضاهای عمومی، کمبود وحدت برنامه‌ریزی و هماهنگی بین نهادهای و کمبود مدیران علم محور و متخصص می‌باشد. شرایط مذکور به طور کلی و در امتداد با یکدیگر باعث عدم گرایش به ورزش همگانی می‌شود و عدم گرایش افراد به ورزش همگانی بر اساس مدل موجود از این شرایط متأثر بوده است. با عدم نهادینه شدن ورزش همگانی در کشور در برابر آن تعاملات خاصی مردم نشان می‌دهند و یا استراتژی خاصی را اتخاذ می‌کنند و تعامل مذکور را در قالب عدم گرایش مردم به ورزش همگانی در زندگی روزمره، ضعف وحدت و برنامه‌ریزی بلندمدت بین نهادها، برنامه محور و علم محور نبودن برنامه‌ها در نهادهای آمورشی و صدا و سیما در جامعه نشان می‌دهند و پیامدها و نتایجی در زندگی روزمره مردم وارد می‌شود که عبارت‌اند از: ضعف ارتقای سطح آگاهی مردم، بالا رفتن هزینه‌های درمان، ضعف ارتقا سلامت اجتماعی مردم، ضعف نشاط داشتن مردم جامعه، فرآگیر نشدن ورزش در زندگی مردم، استمرار ورزش در زندگی مردم، تثبیت نشدن ورزش در زندگی مردم.

آموزشی، عملکرد صحیح و آگاهانه خانواده‌ها وجود برنامه‌ای واحد و مدون برای سازمان‌های مختلف و شرایط زمینه‌ای که شامل: وجود متخصص و کارشناس صاحب‌نظر در زمینه ورزش همگانی، توسعه امکانات سخت‌افزاری در فضاهای عمومی، وحدت برنامه‌ریزی و هماهنگی بین نهادهای و وجود مدیران و کارشناسان علم محور و متخصص طبقه‌بندی می‌شوند. شرایط مذکور به طور کلی و در امتداد یکدیگر باعث بروز پدیده‌ای به نام نهادینه کردن ورزش همگانی می‌شود. گرایش افراد در کشور به

بر اساس مدل نهایی مطلوب می‌توان گفت نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور تحت تأثیر مجموعه شرایط خاصی باید باشد. این شرایط در ۳ دسته طبقه‌بندی شده‌اند که عبارت‌اند از: شرایط علی شامل: وحدت ساختاری و سیاست‌گذاری کلان، وجود برنامه بلندمدت و هماهنگ از طرف وزارت ورزش، وجود تجهیزات و امکانات کم هزینه برای همه مردم، ارتقای آگاهی مردم از طریق آموزش رسمی شرایط مداخله‌گر شامل: عملکرد صحیح رسانه‌ها، عملکرد با برنامه علمی و بلندمدت نهادهای

مدل مطلوبی که در این تحقیق به دست آمد، می‌تواند راهنمای خوبی برای نهادینه کردن ورزش در کشور باشد. تجربیات موجود در ایران و دیگر کشورها نشان داده است که یک نهاد خاص با امکانات گسترده و توانمند به تنها‌ی نمی‌تواند موجب افزایش مشارکت مردم در ورزش همگانی شود، زیرا ورزش همگانی یک محصول اجتماعی و یک فراورده بین بخشی و خروجی کل جامعه است؛ بنابراین یکی از دلایل ناکامی برنامه‌های فعلی، جزیره‌ای عمل کردن و نداشتن یک مدل مطلوب و نقشه نظام‌مند کلی‌نگر در این حوزه است، مدل ارائه شده مطلوب در این تحقیق می‌تواند به عنوان ابزاری تحلیلی مبنای عمل ورزش همگانی ایران قرار گیرد تا بتواند به گونه‌ای منطقی و اصولی به حل مشکلات بی‌شمار در حوزه ورزش ایران کمک کرد.

در این زمینه هدف‌گذاری و تعیین راهبردها در قالب برنامه‌ریزی از اهمیت زیادی برخوردار است. از مؤلفه‌های بسیار مهم در برنامه‌ریزی ورزش همگانی و ارتقای فعالیت بدنی در جامعه، مدارس و دانشگاه‌ها می‌باشند که تربیت نیروی انسانی متخصص را عهده‌دار هستند، سید عامری (۱۳۹۴) در تحقیق خود بیان داشت که استفاده از مریبان متخصص و نیروی انسانی متخصص و علمی در توسعه ورزش همگانی نقش مهمی دارد. اتقیا (۱۳۸۷) کمبود متخصصان و مریبان را باعث ضعف ورزش همگانی می‌داند، همچنین وجود مدیران شایسته و متخصص در بخش ورزش همگانی نقش و تأثیر مهمی در نهادینه کردن ورزش همگانی دارند. یکی دیگر از مباحث مهم، ارزشیابی مدیران ورزشی است. به عنوان مثال، در کشور ما طبق

ورزش همگانی بر اساس مدل مطلوب از این شرایط متأثر بوده است و در برابر آن تعاملات خاصی را مردم انجام می‌دهند و یا استراتژی خاصی را اتخاذ می‌کنند و تعامل مذکور را در قالب گرایش مردم به ورزش همگانی در زندگی روزمره، وجود وحدت و برنامه‌ریزی بلندمدت بین نهادها، برنامه محور و علم محور بودن برنامه‌ها در نهادهای آمورشی و صدا و سیما در جامعه می‌شود و پیامدها و نتایجی در زندگی روزمره مردم وارد می‌شود که پیامدهای مذکور به این صورت دسته‌بندی شده‌اند: ارتقای سطح آگاهی مردم، پایین آمدن هزینه‌های درمان، ارتقاء سلامت اجتماعی مردم، نشاط داشتن مردم جامعه، فraigیری شدن ورزش در زندگی مردم، استمرار ورزش در زندگی مردم، تثبیت شدن ورزش در زندگی مردم.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف عمده این پژوهش ارائه مدل مطلوبی برای نهادینه شدن ورزش همگانی در کشور است. با ارائه مدل موجود ضعف‌هایی که در این زمینه موجود است، شناسایی شد. مهم‌ترین عاملی که اساتید و متخصصین به آن اشاره داشتند، نبود یک سیاست‌گذاری کلان و مدیریت قوی در وزارت ورزش و جوانان است.

در کشور ما وزارت ورزش و جوانان بیشتر به ورزش قهرمانی و کارهای جزئی مشغول می‌باشند. در صورتی که ورزش قهرمانی باید زیر نظر کمیته ملی المپیک باشد و وزارت ورزش به سلامت عموم مردم توجه داشته باشد و بتواند با اجرای این برنامه‌ها به ترویج ورزش همگانی کم کند.

- ﴿ آذربایجانی، هدایت (۱۳۸۴). بررسی گرایش دانشجویان دانشگاه تبریز به ورزش همگانی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تبریز. ﴾
- ﴿ بلاتچارد، کنдал (۱۳۸۷). مردم‌شناسی ورزش، علیرضا حسن‌زاده، تهران نشر افکار. ﴾
- ﴿ تندنویس، فریدون (۱۳۸۴). مقایسه دیدگاه‌های اعضای هیئت‌علمی، مریبان، ورزشکار و مدیران در مورد چگونگی توسعه ورزش همگانی، مجله: پژوهش در مدیریت ورزشی، شماره ۵، صص ۱-۲۲. ﴾
- ﴿ سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت‌بدنی و ورزش کشور (۱۳۸۲). سازمان تربیت‌بدنی، توسعه محیط حقوقی. ﴾
- ﴿ جوادی پور، محمد و سمیع نیا، مونا (۱۳۹۱). ورزش همگانی در ایران و تقوین چشم‌انداز، استراتژی و برنامه‌های آینده، نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۲، صص ۲۱-۳۰. ﴾
- ﴿ روش، گی (۱۳۸۷). مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی عمومی، کنش اجتماعی، ترجمه هما زنجانی زاده، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد. ﴾
- ﴿ سید عامری، میرحسن (۱۳۹۴). نیازمنجی شهر و روستا از روابط انسانی به ورزش همگانی، نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۲، ص ۶۳-۷۳. ﴾
- ﴿ شهربازی، مهدی؛ شعبانی مقدم، کیوان؛ صفاری، مرجان (۱۳۹۲). ورزش همگانی (ضورت، موانع و راهکارها)، مجلس و راهبرد، دوره ۲۰، شماره ۷۶، ص ۶۹-۹۷. ﴾
- ﴿ صفاری، مرجان (۱۳۹۲). طراحی مدل ورزش همگانی ایران، رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس. ﴾
- ﴿ غفوری، فرزاد (۱۳۸۶). مطالعه انواع ورزش‌های همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای برنامه‌ریزی‌های آینده، دفتر ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور، سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران. ﴾

اطلاعات ارائه شده از طرف دولت، ۱۰ درصد بودجه همه فدراسیون‌های ورزشی باید صرف ورزش همگانی شود، ولی چون ارزشیابی مدیران ورزشی در کشور مبتنی بر کسب مصال و پیروزی‌ها در ورزش قهرمانی است، این مدیران ترجیح می‌دهند این ۱۰ درصد را هم صرف ورزش قهرمانی کنند. ارزشیابی یک مدیر باید جذب عموم مردم به ورزش باشد و بودجه‌های دولتی باید برای سلامت اجتماعی همه مردم خرج شود.

بر پایه مدل موجود و مطلوب حاصل از تحقیق حاضر، می‌توان فرایند ورزش همگانی ایران را تجزیه تحلیل کرد و به نتیجه مطلوب رسید. این مدل چارچوبی مناسب و بومی برای مطالعات در این حوزه است و به عنوان مقدمه‌ای به منظور همگانی شدن ورزش در ایران می‌تواند مبنای عمل قرار گیرد و شناخت جامعی بر پایه شناسایی عوامل کلیدی مؤثر بر ورزش همگانی ایران و چگونگی تعامل آن‌ها با یکدیگر پدید آورد و نهایتاً می‌تواند با ارائه اطلاعات مورد نیاز، زمینه ساختار و رفتار ورزش همگانی ایران را تبيين نماید.

منابع

- ﴿ انور خولی، امین (۱۳۸۱). ورزش و جامعه، ترجمه حمیدرضا شیخی، تهران نشر سمت. ﴾
- ﴿ انتیا، ناهید (۱۳۸۷). نیازمنجی ورزشی باتوان شاغل در دانشگاه الزهرا و ارائه راهکارهای کاربردی، مجله علوم حرکتی و ورزش، سال ششم استراوس، آنسلم و جولیت، کوربین (۱۳۸۷). ﴾
- ﴿ اصول روش کیفی، نظریه مبنایی، رویه‌ها و شیوه‌ها اترجمه بیوک محمدی، چاپ دوم تهران پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ﴾
- ﴿ ازکیا، مصطفی و غفاری، غلام‌رضا (۱۳۸۶). جامعه‌شناسی توسعه، تهران انتشارات کیهان. ﴾

- Alexandris, K (2009). Operationalizing a Theory of Participation in Physically Active Leisure, *Journal of Leisure Research*, 41: 177-203.
- Beram, J. A., & Semotiuk, D (1991). Sport for all: facts and fantasy in the United States and Canada. In J. Standeven (Eds.) *Sport for All in the 90s*. Aachen, Germany: Meyer and Meyer Verlag.
- Bornstein, D. B., Pate, R. R., & Pratt, M (2009). A Review of the National Physical Activity Plans of Six Countries, *Journal of Physical Activity and Health*, 6: S245-S264.
- Berger, P.L., & Luckmann, T (1967). The social construction of reality. New York: Doubleday.
- Hallmann, K., Wicker, P., & Breuer, C (2011). Individual and Infrastructural Determinants of Participation in Different Sports, 19th Conference of the European Association for Sport Management.
- Kokolakis, T., & Hallam, S (2011). Analysis of the determinants of sports participation in Spain and England, *The Journal of Applied Economics*, 1: 1-32.
- Mull, R., Kathryn, F., Bayless, G., Ross, C. M., Jamieson, L. M (1997). Recreation Sport Management, Human Kinetics.
- Neuman, L (2006) social Research Methods: Quantitative and Qualitative Approaches Third Edition, London: Allyn and Bacon.
- Sallis, J. F., Cervero, R. B., Ascher, W., Henderson Kraft, M. K., & Kerr, J (2006). An Ecological Approach to Creating Active Living Communities, *Annual Review of Public Health*, 29: 27-29.
- Scott, R. W (2001). Institutions and Organizations, Second ed. Sage,
- عطارزاده حسینی، سید رضا و سهرابی، مهدی (۱۳۸۶). نگرش و گرایش مردم شهر مشهد به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی، *فصلنامه المپیک*، سال ۱۵.
- فدراسیون همگانی، آمار ورزش کردن ۲۱ درصد مردم را از کجا آورده است؟ (۱۳۹۵). خبرگزاری نسیم، ۱۶ تیر ۱۳۹۵. <http://www.tasnimnews.com/fa/news/1395/16/16>
- قاسمی، حمید، مظفری، سید امیر احمد و امیرتاش، علی محمد (۱۳۸۶). توسعه ورزش از طریق تلویزیون در ایران، *مجله پژوهش در علوم ورزشی*، شماره ۱۷، ص ۱۴.
- کوئن، بروس (۱۳۸۶). *مبانی جامعه‌شناسی*. محسن ثالثی، تهران، توتیا.
- کاشف، میر محمد (۱۳۷۹). بررسی وضعیت ورزش همگانی در ایران و توصیه‌هایی برای توسعه آن، طرح ملی زیر نظر شورای پژوهش‌های علمی ایران.
- مظفری، سید امیر احمد و قره، محمدعلی (۱۳۸۴). وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان، *نشریه علوم حرکتی و ورزش*.
- محمدقلی نیا، جواد (۱۳۸۳). ایجاد زمینه و برنامه‌ریزی برای همگانی کردن ورزش، طرح پژوهشی.
- سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران (مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور) (۱۳۸۳). *مطالعه تفصیلی توسعه ورزش همگانی و تفریحی، تهران: سیب سبز*.
- محمد پور، احمد (۱۳۹۰). *فراوش، بنیان‌های فلسفی و علمی روش تحقیق ترکیبی در علوم اجتماعی*. چاپ دوم، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- Aman, M. S., Mohamed, M., & Omar-Fauzee, M. S (2009). Sport for All and Elite Sport: Underlining Values and Aims for Government Involvement via Leisure Policy, *European Journal of Social Science*, 9: 659-668.
- Beaton, A., Funk, D. C., &

Thousand Oaks, CA.

- Strauss, A., & Corbin M (1998). Basics of Qualitatative Research, London: sage publications.
- Torkildson, B (1998). Homogenization, Americanization and Creolization of Sport: Varieties of Globalization, Sociology of Sport Journal, 2: 4.
- Tolbert, P.S., & Zucker, L.G (1996), The Institutionalization of Institutional Theory.175-190, In Clegg, S. R. Hardy, C. and Nord, W. R. (Eds.), Handbook of Organization Studies, Thousand Oaks, Sage, CA.

**Quarterly Journal of
Sport Development and Management**
Vol 6, Iss 3, Serial No. 12

Study the sociological institutionalisation of public sport in the country and provide favourable model (with the approach of Grounded Theory)

Azam Shirouei *¹, Sarah Kashkar², Reza Esmaili³, Hossein Asadi⁴

Received: Jun 28, 2016

Accepted: Sep 07, 2016

Abstract

Objective: Organized sports phenomenon that can be studied from various aspects one of the most important aspects of sport is universal and in a sense it the aim of institutionalizing sociological study of sport in the country and a model is available and desirable.

Methodology: The research method is qualitative, grounded theory study. The population of this study consisted of 18 experts and professors (sports management and sociology) are through in-depth interviews were conducted to collect data from them. The data from 18 interviews grounded theory, was also encoded and analyze samples were selected through purposive sampling.

Results: Based on the results obtained and the model can be argued that Family, social media, institutionalized structure and lived experience of sport institute in Iran are effective

Conclusion: The proposed solution of this study is to provide a comprehensive model for all sports in the country and there is also a systematic program of all social institutions is to institutionalize the sport in everyday life life and be implemented.

Keywords: Institutionalization, sport, family, mass media, formal education, the lived experience

---

1. PhD in sociology of social group's lecturer at Islamic Azad University, Tehran Electronic Branc

2. Associate professor of sports management Allameh Tabataba'i University

3. Assistant Professor of Sociology of Islamic Azad University, Khorasan

4. Assistant Professor of Sociology, Islamic Azad University, Ashtian

* Corresponding author's e-mail address: azam.shiroei@yahoo.com